

**Новий Регламент
(ЄС) 2018/848 про органічне
виробництво**

Емануель Бусака
Менеджер із законодавства

Брюссель, жовтень 2021

Процес перегляду - історія

- Єврокомісія оголосила про перегляд: кінець 2011 року
- Оцінка впливу Єврокомісією: 2012/2013
- Законопроект від Єврокомісії : березень 2014 року
- Загальна згода Ради ЄС: червень 2015 року
- Звіт Комітету із сільського господарства та розвитку сільських територій: жовтень 2015 року
- Трилог: з листопада 2015 по червень 2017 року
- Погодження в Спеціальному комітеті з питань сільського господарства і Комітеті з питань сільського господарства та розвитку сільських територій: 20 і 22 листопада 2017 року
- Ухвалення – пленарна асамблея Європарламенту: 19 квітня 2018 року
- Ухвалення – Рада міністрів: 22 травня 2018 року
- Публікація в Офіційному віснику ЄС: 14 червня 2018 року
- Розробка підзаконних актів: **середина 2018 – кінець 2021 року**
- Дата введення в дію: 1 січня 2022 року

Перегляд органічного законодавства

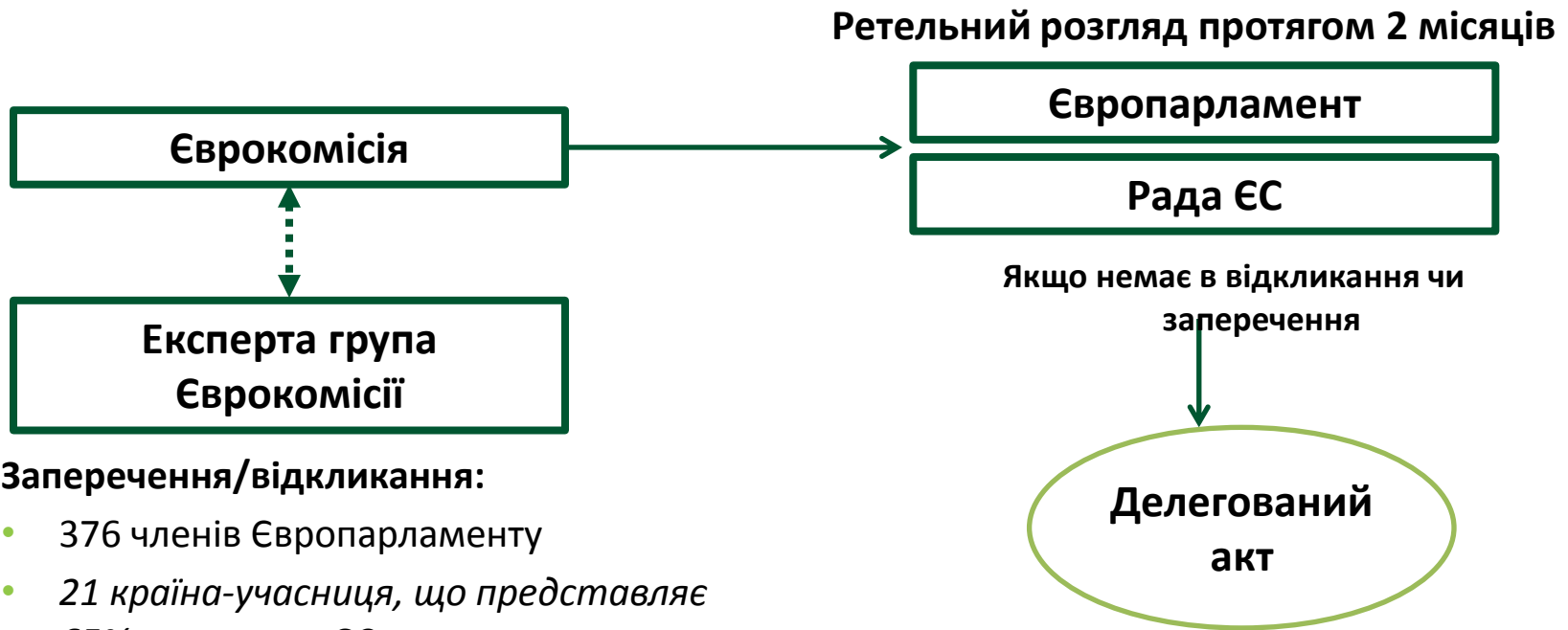
План роботи Єврокомісії

- Близько **50 статей** включають делеговані акти і акти впровадження, буде введено в дію **24-25 правових актів**
- Побудовано на доступній інформації: попередні правила ЄС і національні правила, коментарі від країн-учасниць ЄС і сектору, звіти експертної групи з технічного дорадництва щодо органічного виробництва (EGTOP)
- Групування відповідно до розділів/тем основного акту: правила виробництва (рослинництво, тваринництво, харчові продукти, корми, аквакультура), репродуктивний матеріал рослин і насіння, контроль, торгівля з третіми країнами

Лісабонська угода

Делеговані акти
Загальні і необов'язкові

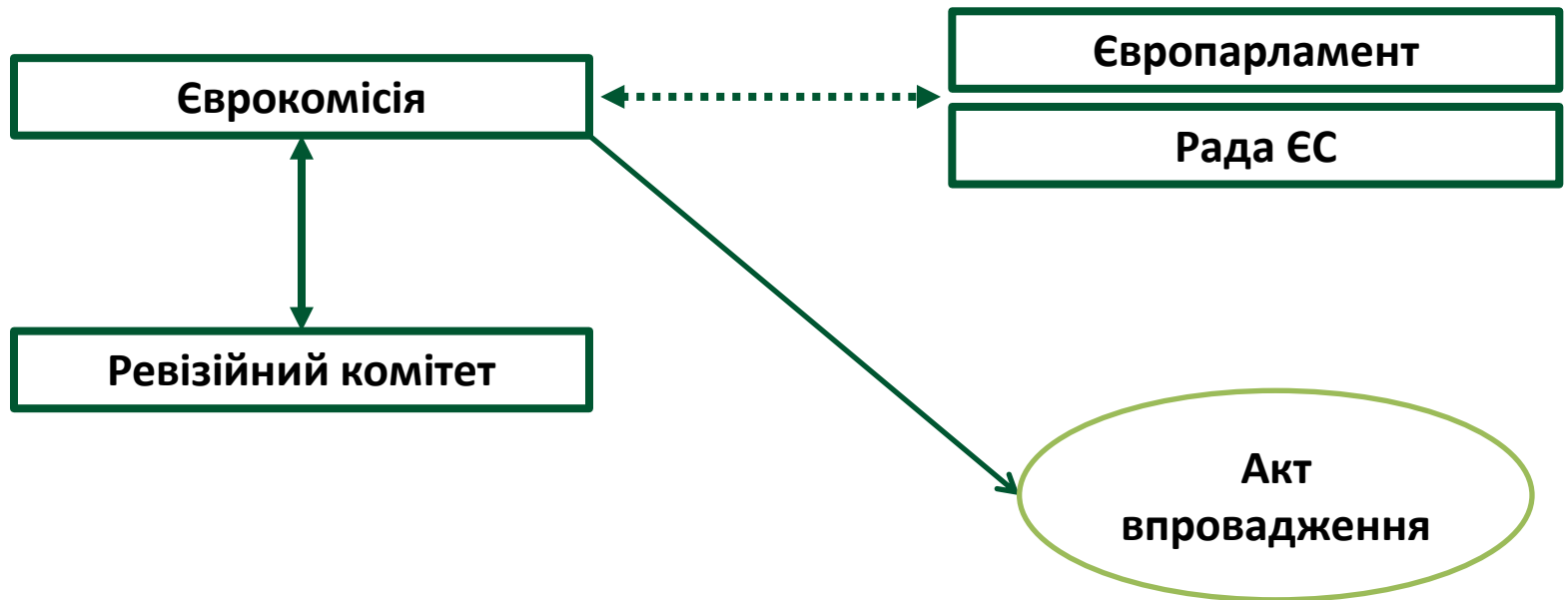
Заперечення/відкликання:

- 376 членів Європарламенту
- 21 країна-учасниця, що представляє 65% населення ЄС

Офіційний вісник ЄС: Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2018/75 від 10 січня 2018 року, що доповнює/вносить зміни в Регламент (ЄС)...

Лісабонська угода

Актив провадження
Технічні і адміністративні

Офіційний вісник ЄС: Регламент про впровадження Комісії (ЄС) 2018/75 від 10 січня 2018 року, що доповнює/вносить зміни в Регламент (ЄС)...

Сфера застосування

- Сферу застосування буде розширено за рамки Додатку I до Угоди про функціонування ЄС.
- Сфера застосування нового регламенту включатиме три категорії:
 - живі або неперероблені сільськогосподарські продукти, в тому числі насіння та інший репродуктивний матеріал рослин;
 - перероблені сільськогосподарські продукти для використання в якості харчових продуктів
 - корми
- Регламент застосовується також до певних інших продуктів, тісно пов'язаних з сільським господарством, перелік яких наводиться в Додатку I. Перелік в додатку містить такі продукти: дріжджі для використання в якості харчових продуктів/кормів, мате, виноградне листя, серцевина пальмового дерева, пагони хмелю, кокони шовкопряда, натуральні гуми та смоли, ефірні олії, корки, бавовна, вовна, шкури, традиційні трав'яні препарати на рослинній основі.
Також морська сіль та інші солі для використання в харчових продуктах і кормах.
- Сфера застосування регламенту не поширюється на діяльність в галузі громадського харчування, в цьому разі можуть застосовуватися національні або приватні стандарти.

Цілі та принципи

- Серед цілей є кілька цікавих, але важко зрозуміти, як вони будуть реалізовані в положеннях. Наприклад, заохочення **коротких каналів збуту** і місцевого виробництва.
- Серед загальних принципів добре, що принцип виробництва, пов'язаного з ґрунтом, посилено через *«ведення пов'язаного з ґрунтом рослинництва і пов'язаного з землею тваринництва»*.
- Посилання на **«сприяння нетоксичному довкіллю»**, **«підтримання довгострокової родючості ґрунтів»** і **«біорізноманіття»** також є позитивним.
- Додані нові принципи щодо заохочення використання органічного **репродуктивного матеріалу рослин і порід тварин** з високим рівнем генетичного різноманіття, стійкості до хвороб та тривалості життя.
- Для харчових продуктів новим є виключення харчових продуктів, які містять або складаються зі спеціально розроблених штучних наноматеріалів.

Правила виробництва

- Наступні положення залишаються незмінними:
 - Можливість ведення змішаного чи паралельного виробництва,
 - Можливість ретроспективного визнання перехідного періоду,
 - Можливість маркування харчових продуктів і кормів рослинного походження як продукції перехідного періоду.
- Додано спеціальні положення щодо **органічного гетерогенного матеріалу**. Постачальник може зареєструвати такий матеріал шляхом інформування відповідного органу.
- Можуть застосовуватися детальні національні правила виробництва до **тварин**, на яких не поширюються ці правила (наприклад, равлики)
- Правила виробництва для продуктів, на які не поширюються правила (рослини, тварини, водорості і тварини аквакультури, харчові продукти, корми, вино, дріжджі), можуть встановлюватися в делегованих актах.

Правила для рослинництва – репродуктивний матеріал рослин

- Будуть різні категорії репродуктивного матеріалу рослин:
 - Органічний репродуктивний матеріал рослин
 - Органічний гетерогенний матеріал (дозволений після інформування відповідного органу влади)
 - Органічні сорти, придані для органічного виробництва
- На національному рівні потрібно створити комп'ютерну базу даних для трьох зазначених категорій. Не поширюється на розсаду/саджанці.
- Коли в базі даних немає (якісно або кількісно) органічного матеріалу, компетентні органи можуть дозволити використання неорганічного репродуктивного матеріалу рослин.

Правила для рослинництва – виробництво, пов'язане з ґрунтом

- Органічні культури, за виключенням тих, що ростуть у воді у природному середовищі, необхідно вирощувати у живому ґрунті, або у живому ґрунті, змішаному чи удобреному речовинами та продуктами, дозволеними в органічному виробництві, забезпечивши контакт з нижнім шаром ґрунту та корінною породою.
- Забороняється гідропонне виробництво як метод вирощування рослин, що в природному середовищі не ростуть у воді, коли їхнє коріння розміщується тільки в поживному розчині або в інертному середовищі, до якого додано поживний розчин.
- Як виняток, допускаються наступні методи:
 - виробництво паростків шляхом зволоження насіння
 - вирощування качанів цикорію, в тому числі шляхом занурення в чисту воду
 - вирощування рослин у горщиках для виробництва декоративних рослин і прянощів, які продають кінцевому споживачу разом з горщиком
 - вирощування розсади або саджанців у контейнерах для подальшого пересаджування.
 - вирощування культур на піднятих грядках дозволене лише для площ, які були сертифіковані для цієї практики до 28 червня 2017 року в Фінляндії, Швеції та Данії. Не дозволено збільшувати площу цих грядок. Цей виняток втрачає чинність через 10 років після введення в дію нового Регламенту.
- Через п'ять років з дати введення в дію цього Регламенту Комісія представить звіт Європарламенту і Раді ЄС щодо використання піднятих грядок в органічному виробництві. Цей звіт може супроводжуватися, якщо потрібно, законопроектом щодо використання піднятих грядок в органічному виробництві.

Правила виробництва для тваринництва

- Правила для переходу в разі одночасного чи неодночасного виробництва все ще залишаються нечіткими.
- Період очікування для алопатичного ветеринарного лікування та лікування антибіотиками має бути подвоєно, і в будь-якому випадку він має складати не менше 48 годин
- Прив'язування все ще дозволяється для господарств з поголів'ям до 50 тварин (без урахування молодняка) і лише за умови отримання дозволу від компетентного органу
- Ампутація хвоста в овець, підрізання дзьобів у перші три дні життя та обрізання ріг дозволяється як виняток в індивідуальних випадках. Дозволяється також видалення рогових зачатків.
- Фізична кастрація дозволена для підтримання якості продуктів і традиційних практик виробництва.
- Для великої рогатої худоби, овець, кіз і коней: 60% кормів (70% з 2023 року) мають походити з власного господарства або регіону
- Для кролів: 70% кормів мають походити з власного господарства або регіону
- Свині та птиця: 30% кормів мають походити з власного господарства або регіону
- В ЄС немає визначення «регіон»
- Білкові корми для свиней і птиці: 5% для поросят вагою до 35 кг і молодняка птиці, і конкретні білкові сполуки (до 2026 року, може бути подовжено)
- Коли обмеження і зобов'язання, які стосуються захисту здоров'я людей і тварин, застосовуються на основі законодавства ЄС, веранди вважаються відкритими майданчиками для племінної птиці і курчат віком до 18 тижнів

Правила виробництва для аквакультури

- Держави-члени можуть дозволяти введення в органічний виробничий підрозділ з метою нагулу не більше 50% неорганічного молодняка видів, які не були вирощені як органічні в ЄС до дати введення в дію цього Регламенту, за умови, що принаймні протягом останніх двох третин тривалості виробничого циклу застосовують методи органічного виробництва.
- Дозвіл на таке виключення з правил надається максимум на два роки і не поновлюється.

Правила виробництва харчових продуктів

- Можливий перелік методів, дозволених під час виробництва харчових продуктів
- Обмеження щодо застосування неорганічних натуральних ароматизаторів, дозволяється лише перша категорія (приклад з лимоном) (Стаття 16 2,3 і 4):
 - ✓ **Натуральний ароматизатор лимону**, не менше 95% отримано з лимона
 - ✗ **Натуральний ароматизатор лимону з іншими натуральними ароматизаторами**, смакує як лимон, але менше 95% отримано з лимона
 - ✗ **Натуральний ароматизатор**, не містить лимона
- Ароматичні екстракти обмежені екстрактами на основі харчових продуктів
- Ароматизатори рахуються як сільськогосподарські продукти (в рамках 95%)
- В новому регламенті встановлені правила для органічних ароматизаторів. Серед «органічних» ароматизаторів дозволені лише «органічні ароматизатори» і «органічні носії».

Правила виробництва харчових продуктів

- З'являється поняття «**органічні**» солі, але їх використання не є обов'язковим
- Прямо допускається збагачення **дитячих сумішей першого рівня**, сумішей другого рівня, перероблених харчових продуктів на основі зернових і **дитячого харчування**
- Заборона на технології адсорбції з використанням іонообмінних смол з 2022 року (не для дитячого харчування і дитячих сумішей першого рівня)

Винятки з правил виробництва

- В тексті прийнятого регламенту більшість існуючих винятків збережено з поступовим скасуванням.
- Деякі існуючі винятки будуть скасовані:
 - Можливість використання неорганічного репродуктивного матеріалу рослин (15 років)
 - Можливість введення неорганічних курчат (< 3 днів), неорганічного молодняка (15 років)
 - Можливість введення неорганічних дорослих самців і самиць, що ще не народжували (7 років)
 - Можливість використання 5% білкових кормів для свиней і птиці (5 років)
- Через 5 років очікується звіт від Єврокомісії (але також до 30 червня кожного року країни-учасниці ЄС мають надавати дані Єврокомісії)
- Через 7 років Єврокомісія матиме можливість подовжити чи зупинити дію зазначених вище винятків

Бази даних

- Кожна країна-учасниця ЄС повинна створити безкоштовні бази даних, що регулярно оновлюються, для:
 - Органічного репродуктивного матеріалу рослин і репродуктивного матеріалу рослин перехідного періоду, за винятком розсади
 - Органічних тварин: дорослих самців, самиць, що не народжували, молодняку і з 2026 року - курчат ,
 - Органічного молодняку тварин аквакультури
- Країни-учасниці можуть також встановлювати системи для порід і генетичних ліній, адаптованих до органічного виробництва (або органічних курчат).
- Що стосується баз даних репродуктивного матеріалу рослин, то складно буде вносити кількості за вагою та наукові назви латиницею, бо вага постійно змінюється, а назва латиницею може використовуватися лише для видів, а не сортів.

Допуск речовин

- Буде обмежений перелік допоміжних продуктів для використання у сільському господарстві і переробці, таких як добрива, харчові і кормові добавки, а також засоби для чищення та дезінфекції.
- Новим є перелік заборонених **засобів для чистки і дезінфекції** для **переробних** цехів і складів.
- Всі антидоти, **синергісти** й компоненти рецептури і ад'юванти, що використовують в засобах захисту рослин і з ними, дозволяються в органічному виробництві, якщо вони дозволені в горизонтальному законодавстві
- Всі досьє, що подаються країнами-учасницями з метою додавання нових допоміжних продуктів до переліків, будуть у відкритому публічному доступі. Комісія має регулярно переглядати всі переліки, зокрема перелік неорганічних інгредієнтів має переглядатися раз на рік.
- Повернено дозвіл на використання **неорганічних інгредієнтів** на національному рівні, але термін дії дозволу скорочено до максимум 6 місяців, і поновлення 2 рази (зараз 12 місяців і поновлення 2 рази).

Маркування

- Продукти або речовини, які використовують у засобах захисту рослин або в якості добрив, речовин для покращення ґрунту чи поживних речовин, можуть містити позначення, які вказують на те, що ці продукти або речовини дозволені до використання в органічному виробництві, навіть якщо на них не поширюється дія цього нового регламенту.
- В зазначенні «Сільське господарство ЄС/за межами ЄС» позначку «ЄС/за межами ЄС» можна замінити на назву країни чи регіону, а «сільське господарство» - на «аквакультура».
- Частку інгредієнтів, які можуть походити з-за меж ЄС/країни/регіону, для позначення походження, збільшено з 2% до 5%.

Контроль і сертифікація

- Тісний зв'язок з Регламентом (EU) 2017/625 про **офіційний контроль** щодо харчових продуктів і кормів, проте в новому органічному регламенті описано додаткові правила.
- Перевірка відповідності мінімум раз на рік і включає фізичну інспекцію на місці
- Країни-учасниці можуть звільняти операторів з низьким профілем ризику від зобов'язання проходити щорічну фізичну інспекцію і дозволяти інспекційні візити раз на 24 місяці
- Краща гармонізація щодо оцінки ризиків (10 елементів)
- 10% додаткових інспекцій
- 10% неоголошених інспекцій
- 5% кількість зразків, яких потрібно відібрати і проаналізувати

Контроль і сертифікація

- Тісний зв'язок з Регламентом (EU) 2017/625 про **офіційний контроль** щодо харчових продуктів і кормів, проте в новому органічному регламенті описано додаткові правила.
- «Документальне підтвердження» називатиметься **сертифікатом**, і в додатку (VI) наведено зразок.
- Оператори не мають права отримувати **сертифікат від більш ніж одного органу контролю** для діяльності, що провадиться в одній країні-учасниці щодо однієї категорії продукції.
- Оператори, які продають **фасовані** органічні продукти безпосередньо кінцевому споживачу або користувачу, звільняються від зобов'язання щодо інформування і сертифікації, за умови, що вони не виробляють, готують, зберігають іншим чином, окрім зберігання у зв'язку з пунктом продажу, і не імпортують такі продукти з третьої країни або не передоручають таку діяльність третій стороні на умовах підряду.
- Країни-учасниці можуть звільнити від зобов'язання сертифікуватися операторів, які продають **нефасовані** органічні продукти, окрім кормів, безпосередньо кінцевим споживачам, за умови, що такі оператори продають не більше 5,000 кг продукції на рік, або товарообіг органічної продукції не перевищує 20 000 євро, або потенційна вартість сертифікації оператора перевищує 2% загального обороту органічних продуктів. В такому разі інформування є обов'язковим.

Дії у випадку невідповідності сьогодні

(встановленої чи щодо якої є підозра)

- Однією зі слабких сторін існуючого регламенту є відсутність чіткості, а відтак, гармонізації, щодо того, які мають бути дії у разі встановлення невідповідності чи виникнення підозри щодо її наявності.
Наприклад, Стаття 30 Регламенту (ЄС) № 834/2007 і Стаття 91 Регламенту(ЄС) № 889/2008 не узгоджуються і створюють плутанину.
- Існуючий Регламент не описує, яким чином діяти при виявленні залишків **недозволених речовин** в органічних продуктах.
Різні країни-учасниці, і навіть різні органи контролю, застосовують різні системи.
Це добре відома проблема для торгівлі в рамках ЄС і міжнародної торгівлі.

Дії у випадку невідповідності у 2022 році

(встановленої чи щодо якої є підозра)

Положення Статей 27-28 встановлюють чіткі кроки **для операторів** у разі виникнення підозри:

- ідентифікувати й відокремити відповідний продукт(и)
- перевірити, чи можна обґрунтувати підозру
- не реалізувати такий продукт як органічний, якщо таку підозру неможливо усунути
- якщо підозра була підтверджена, або якщо її неможливо усунути, негайно повідомити відповідний компетентний орган/орган державного контролю/орган сертифікації
- повністю співпрацювати з компетентним органом/органом державного контролю/органом сертифікації

В Статті 28 також більш детально визначено, що має робити (намагатися робити) оператор, щоб уникнути забруднення недозволенними продуктами і речовинами.

Дії у випадку невідповідності у 2022 році

(встановленої чи щодо якої є підозра)

Положення Статей 29, 4, 42 встановлюють чіткі кроки для **компетентного органу/органу державного контролю/органу сертифікації** у разі виникнення обґрунтованої підозри чи отримання інформації:

- негайно провести офіційне розслідування, щоб встановити відповідність вимогам Регламенту
- тимчасово заборонити введення відповідних продуктів в обіг або використання їх в органічному виробництві
- дозволити оператору надати коментарі
- якщо результати розслідування не показали жодної невідповідності, яка впливає на чесність продуктів, оператору дозволяють вводити їх в обіг або використовувати як органічні
- вести записи щодо розслідування

Дії у випадку невідповідності у 2022 році (встановленої чи щодо якої є підозра)

- У разі появи підозри щодо наявності недозволених продуктів/речовин, відповідний продукт не можна продавати як органічний чи використовувати в органічному виробництві, якщо орган державного контролю/ орган сертифікації встановив, що: (Стаття 29 (2))
 - Оператор використав недозволений продукт/речовину
 - Оператор не вжив застережних заходів
 - Не вжив заходів у відповідь на попередні вимоги з боку компетентних органів, органів державного контролю або органів сертифікації.
- Країни-учасниці, що мають правила щодо позбавлення сертифікації органічних продуктів, у яких вміст недозволених продуктів чи речовин перевищує певний рівень, можуть далі застосовувати ці правила, за умови, що вони не забороняють і не обмежують введення в обіг продуктів, які були вироблені в інших країнах-учасницях
- До 2025 року Єврокомісія повинна представити Європарламенту і Раді ЄС звіт, яким може супроводжуватися законопроект

Режим імпорту - сьогодні

Режим імпорту	Керується	Застосовується зараз?
Перелік визнаних еквівалентних третіх країн	Єврокомісією	Так, торговельна угода з 2015 року
Перелік визнаних органів сертифікації/органів державного контролю з метою еквівалентності	Єврокомісією	Так, з 2012 року
Перелік визнаних органів сертифікації/органів державного контролю з метою відповідності	Єврокомісією	Ні, постійно відкладається.
Дозвіл на імпорт	Країнами-учасницями	Термін дії закінчився у 2012 році. Після отримання заявки країни-учасниці видавали дозвіл на імпорт імпортеру з ЄС. Щороку видавалося близько 4000 дозволів.

Режим імпорту в 2022 році

Існуватимуть дві системи:

- Торговельні угоди з третіми країнами
- Визнання органів сертифікації/органів державного контролю з метою **відповідності**

Буде кілька виключень у підході щодо відповідності:

- Спеціальні дозволи для використання продуктів і речовин
- Визначення катастрофічних обставин

Перехідний період для існуючих систем:

- 5 років для еквівалентних країн
- 3 роки для еквівалентних органів сертифікації/органів державного контролю

Групова сертифікація сьогодні

Деякі цифри зі звіту FiBL про групову сертифікацію (2019):

- У світі:
 - 2,6 млн органічних виробників
 - 5 900 груп з системами внутрішнього контролю
 - 4,5 млн га
 - Основні продукти: кава і какао, а також цукор, мед, бавовна, ароматичні рослини, тропічні фрукти
 - Середній розмір господарства - 1-4 га залежно від регіону
 - Якщо включити справедливу торгівлю, тропічний альянс, UTZ: 5,6 млн виробників в груповій сертифікації

Групова сертифікація сьогодні

- **Латинська Америка:**
 - 350 000 органічних виробників
 - 1 400 груп з системами внутрішнього контролю
 - 0,95 млн га
 - Типовий розмір: від 80 до 250 учасників
 - Зазвичай самоорганізовані групи
- **Африка:**
 - 850 000 органічних виробників
 - 450 груп з системами внутрішнього контролю
 - 1,3 млн га
 - Типовий розмір: від 300 до 10,000 учасників
 - Зазвичай координуються трейдерами
- **Азія:**
 - 1,4 млн органічних виробників
 - 4 000 груп з системами внутрішнього контролю
 - 2,2 млн га
 - Типовий розмір: від 300 до 1,000 учасників
 - Зазвичай координуються трейдерами

Групова сертифікація сьогодні

Два типи організації:

- **Організовані групи фермерів**, такі як кооперативи, асоціації фермерів, федерації кооперативів: більше половини від загальної кількості, але обмежений асортимент органічних продуктів
- **Групи під управлінням трейдерів**: менше половини від загальної кількості, але 1-1,3 млн органічних виробників, широкий асортимент органічної продукції сертифіковано за цією системою. Деякі продукти, такі як цукор, бавовна, рис, переважно постачають через цю систему.

Групова сертифікація сьогодні

1/2

- В Регламенті чітко не визначена, проте визначена в Настановах Єврокомісії від 2008 року
- Лише дозволяється для здійснення контролю над дрібними операторами в країнах, що розвиваються, відповідно до визначення Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)
- В принципі, лише дрібні фермери можуть бути членами групи, на яку поширюється групова сертифікація
- Більші господарства (а саме, господарства, які несуть витрати на сертифікацію, що менші, ніж 2 % їх річного обігу) також можуть бути членами групи, але повинні проходити щорічну інспекцію, що проводиться незалежним органом сертифікації.
- Переробники і експортери можуть бути частиною структури групи, але повинні проходити щорічну інспекцію, що проводиться незалежним органом сертифікації.
- Фермери, що належать до групи, повинні застосовувати однакові системи виробництва і географічно знаходитися поруч.

Групова сертифікація сьогодні

2/2

- Група може бути самоорганізованою, а саме, у формі кооперативу або структурованої групи виробників при переробнику чи експортері.
- Група має бути офіційно зареєстрована на основі письмових угод з членами. Вона повинна мати центральне керівництво, встановлені процедури прийняття рішень і правоздатність.
- При орієнтації на експорт маркетинг продукції має здійснюватися від імені групи.
- Повинна бути запроваджена система внутрішнього контролю.

Групова сертифікація у 2022 році 1/2

Кожна група операторів повинна:

- Складатися лише з фермерів або операторів, що виробляють водорості або тварин аквакультури, і додатково можуть займатися переробкою, підготовкою чи введенням в обіг харчових продуктів або кормів;
- складатися тільки з членів:
- для яких вартість індивідуальної сертифікації складає понад 2% обороту або стандартного обсягу органічного виробництва, і чий річний оборот органічного виробництва не перевищує 25 000 євро, або чий стандартний обсяг органічного виробництва не перевищує 15 000 євро на рік; або
- кожен з яких має господарство площею не більше:
 - 5 га; або
 - 0,5 га для теплиць, або
 - 15 га, включно для багаторічних пасовищ

Групова сертифікація у 2022 році 2/2

Кожна група операторів повинна:

- бути створена в державі-члені або в третій країні;
- мати правосуб'єктність;
- складатися з членів, які провадять діяльність в географічній близькості один до одного;
- запровадити спільну систему маркетингу для продукції, виробленої групою; і
- запровадити систему внутрішнього контролю, яка складається з документованого набору заходів і процедур контролю, згідно з яким конкретна особа або орган відповідає за перевірку дотримання кожним членом групи вимог цього Регламенту.
- Недоліки в організації чи функціонуванні системи внутрішнього контролю, зокрема щодо неспроможності виявити або усунути невідповідність індивідуальних членів групи операторів, що впливають на чесність органічних продуктів, тягнуть за собою позбавлення сертифікату всієї групи відповідно до Статті 35.

